

Táto doba je plná zaujímavých a nových skúseností s vlastnosťami ľudí, o ktorých sme doteraz ani nespívali. Je mi veľmi ľúto, že po šiestich rokoch starostovania ma stále ešte prekvapuje, akí vedia byť ľudia. Keby sme podaktorým ľuďom vozili domov zlaté tehličky tak by ich ofrflali a skritizovali a vypisovali na FB, že neboli dosť veľké či mali byť inak tvarované. Neuveriteľné, ako sa uchýľujeme k neustálej kritike iných, pričom vôbec nevieme koľko úsilia je za ich prácou. Nevážime si druhých a pocit, že môžeme všetko a nič nemusíme nemá hranice. Demokracia nie je anarchia a ani ja a ani pracovníci úradu nie sme verejný majetok. Práca starostky, či pracovníkov úradu je služba verejnosti, ale nie potrebám jednotlivcov.

V decembri minulého roku na zasadnutí obecného zastupiteľstva bolo prerokované všeobecne záväzné nariadenie (tzv. zákon v obci) k daniam a odpadom. Jeho návrh obec zverejnila na webe obce ako aj na úradnej tabuli pre verejnosť dňa 22.11.2019 / 15 dní pred jeho schvaľovaním / , aby sa ktokoľvek mohol k návrhu vyjadriť a podať svoje pripomienky. Rovnako sa návrh VZN prerokovával aj na pracovnom stretnutí poslancov a následne na zasadnutí Obecného zastupiteľstva v Limbachu. Návrh VZN sa nakoniec schválil a VZN je účinné od 1.1.2020. Od žiadneho z obyvateľov obce Limbach ani ostatných daňovníkov neboli obci doručené žiadne pripomienky k návrhu VZN. Poslanci svoje pripomienky prerokovali, zapracovali do návrhu a následne schválili.

Predpokladám, že občania zaregistrovali koncom minulého roka informačnú kampaň v médiách, že mestá a obce na Slovensku podstatne zvyšujú dane z nehnuteľností. Dôvodom boli hlavne vládou prijaté opatrenia, ktoré finančne zaťažujú hlavne samosprávy miest a obcí. Nielenže nás zaskočila vzniknutá situácia v súvislosti s koronavírusom, a to nemyslím iba našu obec, ale i celé Slovensko, kedy sme museli riešiť a stále riešime mnoho vecí, ktoré nás minulý rok ani len v myšlienkach nenapadli. Rovnako obec musí zabezpečovať služby obyvateľstvu – svietenie, zimnú a letnú údržbu miestnych komunikácií, údržbu verejných priestranstiev, čistenie a kosenie, riešiť vzniknuté havarijné situácie – kanalizáciu a cesty v lokalite Machergut I., oprava a rekonštrukcia ČOV, budovať nové potrebné veci – zberný dvor, prístavbu základnej školy spolu s telocvičňou a iné, obec pristúpila k návrhu na zvýšenie dane z nehnuteľnosti.

Dane z nehnuteľnosti sa v Limbachu nemenili viac ako desať rokov, s malými výnimkami a tak v rámci toho, že sa na Slovensku vo všetkých obciach zvyšovali dane, bolo nutné aktualizovať a zrealizovať sadzby dane aj u nás. Preto podľa schváleného VZN tak napríklad za dom, za ktorý doteraz platil majiteľ 30 eur platí teraz 90 eur (jedná sa o navýšenie kvôli nadzemným podlažiam, nakoľko vo VZN je zvýšená sadzba za podlažia). Naopak sadzba za trvalé trávnaté porasty sa ponížila.

Napriek týmto faktom, mnohí obyvatelia obce, a nielen tí, ktorí tu majú trvalý pobyt, ale aj takí, ktorí trvalý pobyt v obci nemajú a obec za nich nedostáva podielové dane, z ktorých by sme mohli čo to budovať, na jednej strane neustále požadujú svojim „veď platím dane“ tak robte čo chcem ja, na druhej strane odmietajú akékoľvek navýšenie poplatkov za služby a dane. Jedná sa najmä o dane z nehnuteľnosti ako aj o poplatky za odpad.

Vyvstáva otázka, čo všetko sa dá, za také malé dane a poplatky nové vybudovať. Mnohí z obyvateľov sú podnikatelia, robili by za také peniaze to všetko, čo sa vyžaduje od obce? Asi nie...

Tieto služby obec poskytuje práve z miestnych daní a z podielových daní. Vypočítavajú sa okrem iných veličín aj z počtu obyvateľov nahlásených na trvalý pobyt v obci. Keďže asi jedna tretina ľudí bývajúcich v Limbachu nie sú prihlásení na trvalý pobyt, má podielové dane obec nižšie, ako by reálne mala mať.

Ďalším boľavým bodom v tomto roku je neotvorený dvor separovaného odpadu. Každoročne dopláca obec za odvoz odpadu niekoľko desiatok tisíc eur, čo v podstate nie je v zmysle zákona. Odpad na dvor separovaného odpadu vozil každý a všetko – veď tu bývam, platím dane a tak sa obec postaraj. Stále nás prekvapujú mnohé telefonáty, dotazy a požiadavky občanov, kedy bude otvorený zberný dvor, lebo on tam práve teraz potrebuje vyviezť linoleum, nábytok, stavebný odpad pod. Dvor separovaného odpadu bol určený len na zber bioodpadu. Nielenže obyvatelia obce nerešpektovali otváracie hodiny, ale svoj odpad vyvážali kedykoľvek a najhoršie bolo, že stavebný odpad vyhodili na kopy, kde bol zložený bioodpad. Tým pádom znehodnotil triedený odpad a namiesto toho, aby obec vyviezla tento za sumu 7eur za tonu, musela ho vyviezť za cca 60eur za tonu. Rozdiel, však? A dosť veľký! Ďalší problém bol, že mnohí z obyvateľov si najali záhradnícke firmy na úpravu svojich záhrad a tie, namiesto toho, aby odpad zo záhrad vyviezli na poplatnú skládku, napr. JV Intersad, vyviezli to na náš dvor separovaného odpadu, kde bolo povolené vyvážať len v malom množstve za max. 1 prívesný vozík. Preto sme pristúpili k novému riešeniu: občania majú na výber akým spôsobom budú likvidovať bioodpad. Jedna je vyzdvihnúť si bezodplatne kompostér od obci, kde ho budú kompostovať alebo v prípade, ak im táto možnosť nevyhovuje, môžu si vyzdvihnúť hneď nádobu na bioodpad a za znížený (polovičný) poplatok im ho bude zberová spoločnosť vyvážať týždenne od rodinného domu.

Obec dvakrát do roka organizuje zber veľkoobjemového odpadu, kedy si môžete zlikvidovať veľký odpad ako napr. nábytok, linoleum a pod. a rovnako aj elektroodpad. Ostatné zberové komodity ako sklo, tetrapack, olej z domácnosti, železo môžete vhodiť do kontajnerov vo dvore obecného úradu. Papier a plasty sú občania povinní separovať do modrých a žltých vriec a podľa harmonogramu im bude vyvezený. Upozorňujeme, že kontajnery na plasty a papier vo dvore obecného úradu je určený výhradne pre obyvateľov lokality Suchý vrch.

Podľa zákona o odpadoch je každý tvorca odpadu povinný ho likvidovať na autorizovanej skládke. Obec dvorom separovaného odpadu chcela iba pomôcť a nie preberať na seba finančnú záťaž súkromných osôb. Pretože aj z daní tých, ktorí ani raz nevyviezli nič na dvor separovaného odpadu sú hradené navýšené náklady vo financovaní odvozu odpadu. Nedávno mi niekto písal, že som to pokašlala, keď som neotvorila skládku, lebo teraz je všetko vo vinohradoch. Tu viem dodať iba jedno, naozaj inteligencia tých čo porušujú zákon je taká nízka, že im nevadí, že škodia životnému prostrediu a aj ľuďom, ktorí tu slušne žijú. Je naozaj nutné odniesť odpad do vinohradu s rizikom, že ma niekto uvidí a bude pokuta alebo hanba, či k obecnému úradu ku kontajnerom zložiť odpad, ktorý tam nepatrí anonymne? Dvor separovaného odpadu, i napriek monitorovaniu sa nekontrolovateľne plnil odpadom odvšadiaľ. Okrem toho, bude situácia v budúcom roku ešte zložitejšia a to novou legislatívou o biologicky rozložiteľnom odpade a o bio odpade z domácnosti. Bude potrebné dotriedňovať komunálny odpad alebo zabezpečiť 100% kompostovateľnosť v domácnostiach. V lete začneme budovať zberný dvor mimo centra obce, čo je dôležité vzhľadom na epidemiologickú bezpečnosť a projekt je vypracovaný tak, aby sme mohli dotriedňovať odpad.

Nepochopiteľné je, ako niektorí ľudia konajú a zmýšľajú. Je mi jasné, že podľa seba súdim teba a preto je toľko nepravdivých a až urážlivých statusov na facebookových stránkach od ľudí, ktorí okrem udávania a ohovárania zatiaľ nič pre obec neurobili. Títo by sa mali nad sebou zamyslieť. Nezabije nás totiž corona, ale pomaly a isto ľudská zloba. Kam sa podela úcta k práci druhých?

Ešte krátka informácia k situácii s našou čistiarňou odpadových vôd. Všetci vieme, že bola postavená pred desiatkami rokov a životnosť elementov je takmer na konci. Pretože máme stále viac obyvateľov, a stále viac odpadov je potrebné vykonať dôležité opatrenia. Už v roku 2019 sme nechali spraviť revíziu stavu, ktorá nedopadla veľmi dobre. Na základe odporúčaní odborníkov musíme vykonať opravu a výmenu dôležitých súčiastok. Pred opravou je potrebné vypustiť dosadzovacu nádrž a preto sme postupne vyčistili kalové polia (o ktorých sa tak veľa popísalo na FB ale ani jeden z kritikov nemal tú odvahu aby sa prihlásil do oficiálneho verejného obstarávania s ich veľkohubými návrhmi cien o ktorých hovorili na FB). V najbližšej dobe bude prevádzka ČOV obmedzená a vykonaná rekonštrukcia. Po tomto príde ďalší krok a to je zadymovanie kanalizácie, aby sme zistili ktoré domy vypúšťajú vodu zo strechy do kanalizácie, čo je zakázané. Tieto opatrenia by mali na dlhšiu dobu postačovať. Kanalizácia a ČOV musia byť funkčné a bezpečné a to hlavne v čase COVID19.

Moje rozhodnutia, či už sú vo veci zatvorenia dvora separovaného odpadu, oprava ČOV, dostavbu školy, stavbu regulérneho zberného dvora, či mnohé iné, nie sú iba chvíľkovým zjavom, ale dôkladne zvážené rozhodnutia, aby sme sa niekam posunuli a budovali obec. A okrem toho, som vykonávateľ plánov a cieľov, ktoré boli podporované poslancami v minulých rokoch v rámci rozpočtov a aj programu hospodárskeho rozvoja obce. Na rozdiel od „kecáľkov“ a internetových mudrcov, ja som za rozhodnutia aj zodpovedná.

Aby som ešte zhrnula všetky plánované aktivity, na ktorých sme sa na začiatku volebného obdobia dohodli: dobudovanie základnej školy na plnoorganizovanú s telocvičňou – koronavírus nám pribrzdil procesy v operačnom programe, ale pomaly pokračujeme. Nebude to síce tak ako sme plánovali k septembru tohto roka, ale k budúceho roku. Pre budúci školský rok je zabezpečený aj pre už budúci šiesty ročník – priestorovo (s malým provizóriom) a aj pedagogicky. Ďalšia aktivita je zberný dvor, ktorý sa začne stavať v lete a rekonštrukcia ČOV, ktorá prebieha. Výzvou pre nás naďalej zostáva rekonštrukcia budovy Silvanu.

Nezvyknem sa sťažovať, že to či ono sa nedarí, alebo že niekto robí kroky preto, aby sa plány nevydarili, ani neustále rozprávať o tom čo robím, pokiaľ to nie je urobené, ale som zásady, že nie je dôležité sľubovať, ale robiť.

Adriana Čechovičová